

ДЕРЖЛІСАГЕНТСТВО
ДЕРЖАВНЕ СПЕЦІАЛІЗОВАНЕ ГОСПОДАРСЬКЕ
ПІДПРИЄМСТВО «ЛІСИ УКРАЇНИ»
(ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»)
ФІЛІЯ «ДУБЕНСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО»
вул. Берестецька, 77, м. Дубно, 35603, e-mail: dubenske.lg@e-forest.gov.ua,
код згідно з ЄДРПОУ 45078894, тел.: (03656) 3-21-79

На підставі наказів № 645 від 18.10.2021р.
та № 957 від 04.11.2022р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Філії «Дубенське лісове господарство»

ДП «Ліси України»

Олександр ВОЗНЮК

М.П.

« » _____ 2024 р.

Звіт

за результатами післяпроектного моніторингу впливу на довкілля
(2023 звітний рік)

планованої діяльності:

«Спеціальне використання лісових ресурсів у порядку проведення рубок
головного користування та суцільних санітарних рубок. Суцільні рубки
головного користування – площа 142,4 га щорічно, суцільні санітарні рубки –
площа 3,6 га щорічно»

Філія «Дубенське лісове господарство»

ДП «Ліси України»

(ДП «Млинівське лісове господарство»),

у відповідності до Висновку з оцінки впливу на довкілля

від 24 листопада 2021р. № 21/01-20216238112/1

м. Дубно – 2024

Інтенсивний антропогенний вплив на біорізноманіття ставить під загрозу існування місцезростань рідкісних та зникаючих видів. У зв'язку з цим унікальний в ботаніко-географічному відношенні регіон поступово втрачає специфічні риси рослинного покриву. Виходячи з цього охорони заслуговує кожна ділянка, на якій збереглись рідкісні види та угруповання.

Мета і завдання дослідження. Мета роботи полягає у встановленні еколого-ценотичних особливостей рослинного покриву, виявлення місцезнаходження видів флори, фауни та угруповань, які підлягають охороні та збереженню: об'єкти Червоної книги України; види з додатків 1, 2 і 3 до Конвенції про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування у Європі (Бернської Конвенції) та з додатку 1 Резолюції №6 (1998) даної Конвенції; рослинні угруповання, занесені до Зеленої книги України; природні оселища (біотопи), що підлягають збереженню з додатку Резолюції 4 (1998) до Бернської Конвенції в лісах Філії «Дубенське лісове господарство» ДП «Ліси України».

Для досягнення мети передбачено виконати наступні завдання:

- дослідити рослинний покрив в лісах Філії «Дубенське лісове господарство» ДП «Ліси України»;
- встановити наявність рідкісних і зникаючих видів флори та фауни (видів Червоної книги України та Резолюції 6 Бернської конвенції);
- встановити наявність угруповань Зеленої книги України та оселищ Резолюції 4 Бернської конвенції;
- встановити наявність об'єктів природно-заповідного фонду України та «Смарагдової мережі України»;
- установити можливий вплив планової діяльності на природні комплекси;

Об'єкт дослідження – біорізноманіття в лісах Філії «Дубенське лісове господарство» ДП «Ліси України».

Предмет дослідження – поширення, еколого-ценотичні особливості та охорона видів флори та фауни на території планової діяльності.

Методи дослідження: польові (флористичні та еколого-популяційні) здійснювалися маршрутно-експедиційним способом; камеральні (ідентифікаційний, обробка гербарних колекцій, ботаніко-географічний, порівняльно-флористичний, картографічний) методи.

Вивчення біорізноманіття у лісах Філії «Дубенське лісове господарство» ДП «Ліси України» проводилось у вегетаційний сезон 2019-2023 років під час маршрутних досліджень із складанням геоботанічних описів.

Досліджувались території об'єктів Смарагдової мережі України, об'єктів природно-заповідного фонду.

За матеріалами дослідження складено квартально-видільний перелік місцезнаходження видів флори, фауни та угруповань, які підлягають охороні та збереженню: об'єкти Червоної книги України; види з додатків 1, 2 і 3 до Конвенції про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування у Європі (Бернської Конвенції) та з додатку 1 Резолюції №6 (1998) даної Конвенції; рослинні угруповання, занесені до Зеленої книги України; природні оселища (біотопи), що підлягають збереженню з додатку Резолюції 4 (1998) до Бернської Конвенції в межах Філії «Дубенське лісове господарство» ДП «Ліси України» для подальшого моніторингу за їхнім станом.

9 квітня, 27-29 травня 2021 року, 7 квітня, 9 серпня 2022 року, 3-4 червня 2023 року повторно обстежені ділянки, що заплановані для проведення рубок із фонду головного користування на 2023-2024 роки та прилеглі території в межах 100 м, санітарних рубань робочою групою у складі:

Глінська Світлана Олегівна – кандидат біологічних наук, доцент кафедри екології, географії та хімії РДГУ;

Штокало Степан Степанович – аспірант спеціальності 101 Екологія РДГУ;

Начальник Млинівського відділення філії «Дубенське лісове господарство» ДП «Ліси України» - Целюх Олександр Володимирович;

Лісничий Вовковийівського лісництва - Дмитрієв Ігор Андрійович;

Лісничий Дублянського лісництва – Миронець Іван Віталійович;

Лісничий Млинівського лісництва – Карпунь Іван Іванович;

Лісничий Острожецького лісництва – Перескоцький Віктор Миколайович.

У ході складання маршрутних шляхів було проаналізовано таксаційні матеріали, з метою деталізації складу, структури, віку деревостанів, для побудови найбільш доцільних та оптимізованих шляхів обстеження.

Дослідження проводилося у кварталах, де запланована планова діяльність у кількох суміжних виділах та вздовж маршрутів нанесених на картах. Дослідження проводилося двома робочими групами із біологами Глінською С.О. і Штокало С.С. Це дозволило обстежити ділянки фонду головного користування і скласти переліки раритетних видів та угруповань для лісгоспу.

Для кожного лісництва складено карти поширення раритетних видів та угруповань. На планово-картографічному матеріалі зазначено об'єкти планованої діяльності, раритетні види і угруповання та об'єкти природно-заповідного фонду.

1. Характеристика Філії «Дубенське лісове господарство» ДП «Ліси України»

Відповідно до наказу Державного агентства лісових ресурсів України №645 від 18.10.2021р. до ДП «Дубенське лісове господарство» приєднане ДП «Млинівське лісове господарство». Відповідно, у звіті територія планової діяльності Державного підприємства «Млинівське лісове господарство» відноситься до ДП «Дубенське лісове господарство».

Відповідно до наказу Державного агентства лісових ресурсів України №957 від 04.11.2022 року ДП «Дубенське лісове господарство» реорганізовано у Філію «Дубенське лісове господарство» Державного спеціалізованого підприємства «Ліси України» (далі - Філія «Дубенське лісове господарство» ДП «Ліси України») (Додаток А).

Філія «Дубенське лісове господарство» ДП «Ліси України» площею 16505,1 га розташована в південно-західній частині Рівненської області на території Дубенського адміністративного району (рис. 1.1).

Картографічні матеріали надаються у звіті з конфіденційною інформацією.

Адміністративно-організаційна структура лісгоспу наводиться в таблиці 1.1.

Таблиця 1.1.

Адміністративно-організаційна структура підприємства

Найменування лісництв, місцезнаходження контор	Адміністративні райони, міста обласного підпорядкування	Площа, га
Вовковиївське, с Вовковиї	Дубенський	2045,0
Дублянське, кв.64 вид.1;2	Дубенський	4756,7
Острожецьке, с.Острожець	Дубенський	3659,7
Млинівське, кв.42 вид.27	Дубенський	3841,0
Всього по лісгоспу:		16505,1

2. Організація проведення робіт післяпроектного моніторингу

У відповідності до отриманого Висновку з оцінки впливу на довкілля від 24.11.2021 р. № 21/01-20216238112/1 планованої діяльності Філії «Дубенське лісове господарство» ДП «Ліси України» «Спеціальне використання лісових ресурсів у порядку проведення рубок головного користування та суцільних санітарних рубок. Суцільні рубки головного користування – площа 142,4 га щорічно, суцільні санітарні рубки – площа 3,6 га щорічно» (реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності 20216238112) та до погодженого з Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України графіку післяпроектного моніторингу передбачались наступні роботи:

№	Предмет дослідження	Періодичність здійснення	Умови звітності
1	Розробити, затвердити план післяпроектного моніторингу на термін провадження планованої діяльності та п'яти років після закінчення планованої діяльності. План має включати дані щодо предмету післяпроектного моніторингу, періодичності його здійснення, умов звітності та позначення контрольних точок на картографічних матеріалах	До початку провадження планованої діяльності	План післяпроектного моніторингу надати до уповноваженого центрального органу та центрального апарату Держекоінспекції
2	Повідомити уповноважений центральний орган та центральний орган та центральний апарат Держекоінспекції про початок реалізації планованої діяльності	Протягом семи днів з моменту початку провадження планованої діяльності	Лист про початок планованої діяльності до уповноваженого центрального органу та центрального апарату Держекоінспекції
3	Створити перелік кварталів та виділів, де, згідно умов Висновку заборонено здійснювати плановану діяльність, у тому числі ті, де виявлені рослинні угруповання Зеленої книги та природні оселища (біотопи), що	До початку провадження планованої діяльності	Перелік кварталів та виділів, де, згідно умов Висновку заборонено здійснювати плановану діяльність, у тому числі ті, де виявлені рослинні угруповання Зеленої

№	Предмет дослідження	Періодичність здійснення	Умови звітності
	охороняються в рамках Бернської Конвенції, на яких виявлено види фауни та флори, які занесені до Червоної книги України.		книги та природні оселища (біотопи), що охороняються в рамках Бернської Конвенції, на яких виявлено види фауни та флори, які занесені до Червоної книги України.
4	Провести дослідження щодо впливу планованої діяльності на ґрунтовий покрив ділянок, крім: Вовковиївського лісництва: кв. 30 (вид 2 – 8,2 га), кв.58 (вид 9 – 8,2 га); Дублянського лісництва: кв. 72 (вид 9 – 3,1 га), кв. 14 (вид 12 – 9,8 га); Острожецького лісництва: кв. 49 (вид 4 – 7,7 га), кв.30 (вид 9 – 4,1 га); Млинівського лісництва: кв. 36 (вид 20 – 9,3 га), кв. 6 (вид 6 – 8,2 га)	До початку провадження планованої діяльності	Результати досліджень надати в Міндовкілля
5	Здійснити дослідження стану ґрунтів та у разі виявлення під час дослідження впливу планованої діяльності на ґрунтовий покрив розвитку ерозійних та/чи зсувних процесів тощо, рубки головного користування на таких ділянках здійснювати забороняється		Інформацію з переліком кварталів та виділів, які згідно досліджень щодо впливу планованої діяльності на ґрунтовий покрив повинні бути виключені з фонду рубок головного користування подавати до Міндовкілля
6	Здійснити дослідження стану ґрунтів та активізації ерозійних процесів	Протягом року після завершення рубок на оцінених ділянках	Інформацію подавати до Міндовкілля
7	Надавати інформацію щодо проведення лісовідновлення на лісосіках рубок головного користування	Щороку	

№	Предмет дослідження	Періодичність здійснення	Умови звітності
8	Проведення дослідження на наявність природних оселищ (біотопів) Бернської Конвенції (додаток 1 Резолюції 4 (1996) Бернської Конвенції) та рідкісних зникаючих видів флори і фауни (видів Червоної книги України та Резолюції 6 Бернської Конвенції)	Перед початком здійснення рубок головного користування	Інформацію з квартално-видільним переліком подавати до Міндовкілля
9	Здійснювати облік заготовленої деревини та лісопродукції		Надавати інформацію при здійсненні заходів державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища
10	Забезпечити проведення роботи та безперешкодне надання інформації з метою проведення ідентифікації належності лісових територій до пралісів, квазіпралісів і природних лісів відповідно до вимог «Методики визначення належності лісових територій до пралісів, квазіпралісів і природних лісів»	Щороку*	Надавати інформацію в Міндовкілля

Результати післяпроектного моніторингу подаються щорічно протягом наступного місяця за звітним до уповноваженого центрального органу та центрального апарату Держекоінспекції, а також забезпечується опублікування результатів на власному вебсайті (у разі наявності) або вебсайтах органів місцевого самоврядування відповідних адміністративно-територіальних одиниць, що можуть зазначати впливу планованої діяльності.

Моніторинг дослідження щодо впливу на види та оселища об'єктів занесених в список, що охороняються Конвенцією про охорону дикої флори та фауни і

природних середовищ існування в Європі здійснюється шляхом щоквартального обстеження територій провадження планової діяльності, під час яких ідентифікуються рідкісні види тварин і рослин та оселищ і місця зростання та перебування видів тварин та рослин занесених до Червоної книги України. Основний період ідентифікації місцезростань рідкісних рослин – період активної вегетації.

Моніторинг за деревоживучими комахами на місці провадження планової діяльності здійснюється також шляхом обстеження територій та оглядом і контролем територій, на яких спостерігається висихання деревини в результаті хвороб лісу або життєдіяльності шкідників.

Огляд місць заготівлі деревини, інших продуктів лісу та використання корисних властивостей лісів здійснюється на кварталах, що відпрацювалися, здійснюється ланкою з відведення і таксації лісосік та повторно – при обстеженні територій провадження планової діяльності.

Облік заготовленої деревини та лісопродукції здійснюється згідно Наказу Дежавного комітету лісового господарства України від 22.11.2010 № 403 "Методичні вказівки з відведення і таксації лісосік, видачі лісорубних квитків та огляду місць заготівлі деревини в лісах Держкомлісгоспу" із змінами, внесеними згідно з Наказом Держлісагентства України від 18.07.2011 №508.

Квартально-видільний перелік ідентифікованих місць зростання та перебування видів тварин та рослин занесених до Червоної книги України на місцях впровадження планової діяльності буде складено за результатами щоквартальних обстежень та звітів післяпроектного моніторингу.

За результатами моніторингу із залученням експертів, розробляється та впроваджується система заходів щодо зменшення негативного впливу планової діяльності на компоненти біологічного різноманіття.

Обстеження територій провадження планової діяльності Філії «Дубенське лісове господарство» ДП «Ліси України», огляд місць заготівлі деревини, інших продуктів лісу та використання корисних властивостей лісів з метою виявлення

повноти і правильності розробки лісосік, заготівлі другорядних лісових матеріалів, здійснення побічних лісових користувань, а також виявлення залишених недорубів, невивезеної деревини і другорядних лісових матеріалів буде здійснено з участю інженерно-технічних працівників підприємства.

Відповідно до частини 5 статті 12 Закону України «Про Червону книгу України», не допускається оприлюднення відомостей про точне місце перебування (зростання) об'єктів Червоної книги України та інших відомостей про них, якщо це може призвести до погіршення умов охорони та відтворення цих об'єктів. З цих позицій, інформація про місця перебування тварин Червоної книги, що є об'єктами незаконного полювання або торгівлі, або про місця зростання рослин Червоної книги України, що є об'єктами незаконного вилучення з природи для комерційних чи утилітарних цілей, є конфіденційною. До зазначеної інформації застосовується частина 8 статті 4 Закону «Про оцінку впливу на довкілля» та частини 9 і 18 «Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля» (постанова Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2017 р. № 1026).

3. Результати післяпроектного моніторингу

3.1. Формування Смарагдової мережі

Смарагдова мережа України (Emerald network) - українська частина мережі NATURA 2000 Європи.

Об'єкти Смарагдової мережі описано за інтерактивною картою <http://emerald.net.ua/> та посібником «Смарагдова мережа в Україні».

Опис рідкісних угруповань описано за «Тлумачним посібником оселищ Резолюції №4 Бернської конвенції, що знаходяться під загрозою і потребують спеціальних заходів охорони».

Територія Вовковиївського (кв.4 в.1-7; 10-29, кв. 5, 6, 17, 36 в. 1-12; 14-18; 22-27 - 441,7 га) та Дублянського (кв. 22, 23, 32-36, 47-63, 77 - 1543,9 га) лісництв площею 1985,6 га включені до об'єкту Смарагдової мережі UA0000191 Hrinnytskyi Styр площею 5057 га. (рис. 3.1.).

Картографічні матеріали надаються у звіті з конфіденційною інформацією.

Характеристика територій, включених до об'єктів Смарагдової мережі наведена в таблиці 3.1.

Території включенні до Смарагдової мережі

Назва лісництва	Перелік кварталів, виділів	Площа, га	Коротка характеристика території
Вовковиївське	кв.4(1-7;10-29),5,6, 17,36(1-12;14-18;22-27)	441,7	Територія Смарагдової мережі Hrinnytskyi Styr UA0000191
Дублянське	кв.22,23,32-36,47-63, 77	1543,9	Переважно штучні соснові, сосново-дубові, грабово-дубові насадження в заплаві р.Стир
Разом		1985,6	

Угруповання Смарагдової мережі для UA0000191 Hrinnytskyi Styr охарактеризовані в таблиці 3.2.

Угруповання Смарагдової мережі Hrinnytskyi Styr UA0000191 га

	Оселища	Рослинні угруповання	Види	Додаток I Оселищної Директиви ЄС
C1.2 Постійні мезотрофні озера, ставки та водойми				
C1.22 Вільноплаваючі угруповання мезотрофних Водойм				
C1.222	Вільноплаваючі скупчення Hydrocharis morsus-ranae	Hydrocharitetum morsus-ranae	Hydrocharis morsus-ranae (Жабурник звичайний)	Включено до 3150 Природні евтрофні озера з рослинністю типу Magnopotamion (Potamogetonion) або Hydrocharition (Stratiotion).
C1.223	Вільноплаваючі скупчення Stratiotes aloides	Stratiotetum aloidis	Stratiotes aloides (Водяний різак алоєвидний)	Включено до 3150 Природні евтрофні озера з рослинністю типу Magnopotamion (Potamogetonion) або

	Оселища	Рослинні угруповання	Види	Додаток I Оселищної Директиви ЄС
				Hydrocharition (Stratiation).
C1.224	Вільноплаваючі колонії <i>Utricularia australis</i> та <i>Utricularia vulgaris</i>	Lemno-Utricularietum <i>vulgaris</i>	<i>Utricularia vulgaris</i> (Пухирник звичайний)	Включено до 3150 Природні евтрофні озера з рослинністю типу Magnopotamion (Potamogetonion) або Hydrocharition (Stratiation).
C2 Поверхневі текучі води				
C2.33	Мезотрофна рослинність повільно текучих водотоків	Batrachion fluitantis, Nymphaeion albae, Potamogetonion.	<i>Eriophorum gracile</i> (Пухівка струнка), <i>Carex chordorrhiza</i> (Осока тонкокореневищна), <i>Carex lasiocarpa</i> (Осока пухнастоплода), <i>Carex diandra</i> (Осока двотичинкова), <i>Carex Rostrata</i> (Осока здута), <i>Carex limosa</i> (Осока багнова), <i>Scheuchzeria palustris</i> (Болотянка звичайна), <i>Hammarbya paludosa</i> (М'якух болотний), <i>Liparis loeselii</i> (Жировик Льозеля), <i>Rhynchospora alba</i> (Ринхоспора біла), <i>Rhynchospora fusca</i> (Ринхоспора бура), <i>Menyanthes trifoliata</i> (Бобівник трилистий), <i>Epilobium palustre</i> (Зніт болотний), <i>Pedicularis palustris</i> (Шолудивник болотний), <i>Sphagnum</i> Сфагнуми sp. (<i>S. papillosum</i> (Сфагнум папіллезний), <i>S. angustifolium</i> (Сфагнум вузьколистий), <i>S. subsecundum</i> (Сфагнум однобокий), <i>S. fimbriatum</i> (Сфагнум бахромчастий), <i>S. riparium</i> (Сфагнум береговий), <i>S. cuspidatum</i> (сфагнум загострений), <i>Calliergon giganteum</i> (Красивомох гігантський), <i>Drepanocladus evolvens</i> (дрепаноклад відгорнений), <i>Scorpidium scorpioides</i> (Скорпідій скорпіоноподібний), <i>Samolium stellatum</i> (кампиліум зірчастий), <i>Aneura pinguis</i> (Безжилка жирна), <i>Ophrys insectifera</i> (Комашник мухоносний), <i>Orchis palustris</i>	Частина 3260 Водотоки від рівнинних до гірських поясів з рослинністю Ranunculion fluitantis (Batrachion fluitantis) та Callitricho-Batrachion (Batrachion fluitantis).

	Оселища	Рослинні угруповання	Види	Додаток I Оселищної Директиви ЄС
			(Плодоріжка болотна), <i>Cladium mariscus</i> (Меч-трава болотна).	
D Трясовини, верхові та низинні болота				
D5 Осоки та зарості очерету, переважно без застою води				
D5.2	Наземні угруповання високих видів <i>Carex</i> , <i>Cladium</i> та <i>Syperus</i> , скупчення, зазвичай маловидові та часто монодомінантні, на заблочених ґрунтах. Ці види також ростуть в складі каймової рослинності біля водойм (СЗ.2).	<i>Magnocaricion elatae</i> , <i>Caricion Rumicion hydrolapathi</i> .	<i>Ostericum palustre</i> (Дягель болотяний), <i>Carex acuta</i> (Осока гостра), <i>Carex acutiformis</i> (Осока гостровидна), <i>Carex appropinquata</i> (Осока зближена), <i>Carex elata</i> (Осока висока), <i>Carex lasiocarpa</i> (Осока пухнастоплода), <i>Carex paniculata</i> (Осока волотиста), <i>Cladium mariscus</i> (Меч-трава болотна), <i>Schoenus nigricans</i> (Сажник чорнуватий).	7210 Карбонатні низинні болота з <i>Cladium mariscus</i> та з видами <i>Caricion davallianae</i>
E Трав'яні угруповання та угіддя з домінуванням різнотрав'я, мохів або лишайників				
E3 Сезонно вологі та вологі трав'яні угруповання				
E3.4	Мокрі або вологі евтрофні і мезотрофні луки	<i>Calthion palustris</i> , <i>Deschampsion cespitosae</i> , <i>Molinion caeruleae</i> , <i>Arrhenatherion elatioris</i> , <i>Filipendulion ulmariae</i> .	E3.42: <i>Juncus acutiflorus</i> (Ситник загостренопелюстковий). E3.43: <i>Deschampsia cespitosa</i> (Щучник дернистий), <i>Cnidium dubium</i> (Стожильник сумнівний), <i>Viola persicifolia</i> (Фіалка персиколиста), <i>Allium angulosum</i> (Цибуля гранчаста), <i>Iris sibirica</i> (Ірис сибірський), <i>Oenanthe silaifolia</i> (Омег морківниковий), <i>Gratiola officinalis</i> (Авран лікарський), <i>Juncus atratus</i> (Ситник чорний), <i>Leucojum aestivum</i> (Білоцвіт літній), <i>Lythrum virgatum</i> (Плакун прутяний). E3.44: <i>Juncus effusus</i> (Ситник розлогий), <i>Juncus conglomeratus</i> (Ситник купчастий), <i>Juncus inflexus</i> (Ситник сизий), <i>Juncus compressus</i> (Ситник стиснутий), <i>Juncus tenuis</i> (Ситник тонкий), <i>Carex hirta</i> (Осока шорстковолосиста), <i>Festuca</i>	Підтип E3.43 = 6440 Заплавні луки річкових долин <i>Cnidion dubii</i> (<i>Deschampsion cespitosae</i>)

	Оселища	Рослинні угруповання	Види	Додаток I Оселищної Директиви ЄС
			arundinacea (Костриця очеретяна), Alopecurus geniculatus (Китник колінчастий), Rumex crispus (Щавель кучерявий), Mentha longifolia (М'ята довголиста), Mentha pulegium (М'ята блошина), Potentilla anserina (Перстач гусячий), Potentilla reptans (Перстач повзучий), Ranunculus repens (Жовтець повзучий). ЕЗ.46: Cirsium canum (Осот сірий), Alopecurus pratensis (Китник лучний), Festuca pratensis (Костриця лучна), Deschampsia cespitosa (Щучник дернистий), Polygonum bistorta (Гірчак зміїний), Angelica sylvestris (Дудник лісовий), Scirpus sylvaticus (Комиш лісовий), Caltha palustris (Калюжниця болотяна), Valeriana simplicifolia (Валеріана цілолиста), Ligularia bucovinensis (Язичник буковинський), Telekia speciosa (Крем'яник гарний).	
G1 Широколистяні листопадні ліси				
G1A1	Дубово-ясенево-грабові ліси на евтрофних і мезотрофних ґрунтах	Carpinion betuli	Carpinus betulus (Граб звичайний), Quercus robur (Дуб звичайний), Quercus petraea (Дуб ске), Chamaecytisus wulffi (Зіноваць Вульфа), Juniperus foetidissima (Ялівець смердючий), Juniperus excelsa (Ялівець високий), Cotinus coggygia (Скумпія звичайна). G1.A16: Quercus cerris, Sorbus torminalis (Берека), Acer campestre (Клен польовий), Ligustrum vulgare (Бирючина звичайна), Cornus mas (Дерен справжній (Берест), Rhamnus cathartica (Жостір проносний), Viola mirabilis (Фіалка дивна), Viola alba (Біла фіалка), Viola suavis (Фіалка приємна), Primula veris (Первоцвіт весняний), Polygonatum hirtum (Купина широколиста (Купина багатоквіткова), Polygonatum odoratum (Купина запашна), Pulmonaria mollis (Медунка м'яка), Chamaecytisus supinus (Зіновать купчаста), Convallaria majalis	G1.A161 = 9170 Дубово-грабові ліси Galio-Carpinetum. G1.A1B, G1.A166, G1.A167 = 91G0 Паннонські ліси з Quercus petraea і Carpinus betulus.

	Оселища	Рослинні угруповання	Види	Додаток I Оселищної Директиви ЄС
			<p>(Конвалія травнева), <i>Carex montana</i> (Осока гірська), <i>Carex umbrosa</i> (Осока затінкова), <i>Carex michelii</i> (Осока Мікелі), <i>Festuca heterophylla</i> (Костриця різнолиста), <i>Melica uniflora</i> (Перлівка одноцвіта), <i>Roa nemoralis</i> (Тонконіг дібровний). G1.A1B: <i>Carex brizoides</i> (Осока трясучкоподібна), <i>Anemone nemorosa</i> (Анемона дібровна), <i>Corydalis solida</i> (Ряст щільний), <i>Galanthus nivalis</i> (Підсніжник звичайний), <i>Gagea spathacea</i> (Зірочки покривні), <i>Gagea lutea</i> (Зірочки жовті), <i>Gladiolus imbricatus</i> (Косарики черепичасті), <i>Erythronium dens-canis</i> (Еритроній собачий зуб), <i>Helleborus dumetorum</i> (Чемерник чагарниковий), <i>Adoxa moschatellina</i> (Пижмівка звичайна), <i>Anemone ranunculoides</i> (Анемона жовтецева), <i>Ficaria verna</i> (Пшінка весняна), <i>Leucojum vernum</i> (Білоцвіт весняний). G1.A1C: <i>Tilia tomentosa</i> (Липа срібляста), <i>Pyrus elaeagnifolia</i> (Груша), <i>Acer stevenii</i> (Клен Стевена), <i>Lonicera caprifolium</i> (Жимолость козолиста), <i>Cotinus coggygria</i> (Скумпія звичайна), <i>Stellaria holostea</i> (Зірочник лісовий), <i>Carex pilosa</i> (Осока волосиста), <i>Galium intermedium</i> (Підмаренник середній), <i>Festuca heterophylla</i> (Костриця різнолиста), <i>Ranunculus auricomus</i> (Жовтець золотистий), <i>Aposeris foetida</i> (Щербанець звичайний).</p>	

Угруповання Смарагдової мережі для UA0000191 Hrinnytskyi Styr включають: C1.222 Вільноплаваючі скупчення *Hydrocharis morsus-ranae*, C1.223 Вільноплаваючі скупчення *Stratiotes aloides*, C1.224 Вільноплаваючі колонії *Utricularia australis* та *Utricularia vulgaris*, C2.33 Мезотрофна рослинність повільно текучих водотоків, D5.2 Наземні угруповання високих видів *Carex*, *Cladium* та

Сурперус, скупчення, зазвичай маловидові та часто монодомінантні, на заблочених ґрунтах, Е3.4 Мокрі або вологі евтрофні і мезотрофні луки, G1A1 Дубово-ясеневограбові ліси на евтрофних і мезотрофних ґрунтах.

Отже, Природні оселища (біотопи) Бернської Конвенції (Додаток I Резолюції 4 (1996) Бернської Конвенції) займають незначні площі, розташовані переважно в межах водних об'єктів, заболочених територіях, лучних ділянках, де рубки не проводяться.

Угрупування G1.A1 Дубово-ясеневограбові ліси на евтрофних і мезотрофних ґрунтах включають характерні для регіону лісові угрупування.

Перелік видів, що охороняються в об'єкті Смарагдової мережі UA0000191 Hrinnytskyi Styr наведено в таблиці 3.3.

Таблиця 3.3.

Перелік видів Резолюції №6 Бернської Конвенції об'єкту UA0000191 Hrinnytskyi Styr

Група	Код	Назва виду	
В	A229	<u>Alcedo atthis</u>	Рибалочка блакитний
В	A089	<u>Aquila pomarina</u>	Підорлик малий
F	1130	<u>Aspius aspius</u>	Білизна звичайна, або жерех
М	1308	<u>Barbastella barbastellus</u>	Широковух звичайний
I	4011	<u>Bolbelasmus unicornis</u>	Большелязм однорогий
A	1188	<u>Bombina bombina</u>	Кумка червоночерева
В	A021	<u>Botaurus Stellaris</u>	Бугай
В	A215	<u>Bubo bubo</u>	Пугач звичайний
I	1078	<u>Callimorpha</u>	Ведмедиця Гера
В	A224	<u>Caprimulgus europaeus</u>	Дрімлюга
В	A027	<u>Casmerodius albus</u>	Чепура велика
М	1337	<u>Castor fiber</u>	Бобер європейський
I	4028	<u>Catopta thrips</u>	Червиця трипс
I	1088	<u>Cerambyx cerdo</u>	Вусач дубовий великий західний
В	A197	<u>Chlidonias niger</u>	Крячок чорний
В	A031	<u>Ciconia ciconia</u>	Лелека білий
В	A081	<u>Circus aeruginosus</u>	Лунь очеретяний
В	A084	<u>Circus pygargus</u>	Лунь лучний
F	1149	<u>Cobitis taenia</u>	Щипавка звичайна
I	4045	<u>Coenagrion ornatum</u>	Стрілка прикрашена

Група	Код	Назва виду	
B	A122	<u>Crex crex</u>	Деркач
B	A038	<u>Cygnus cygnus</u>	Лєбідь-кликун
B	A239	<u>Circaetus gallicus</u>	Зміїд
B	A238	<u>Dendrocopos medius</u>	Дятел середній
B	A429	<u>Dendrocopos syriacus</u>	Дятел сирійський
B	A236	<u>Dryocopus martius</u>	Жовна чорна
R	1220	<u>Emys orbicularis</u>	Болотна черепаха європейська
F	2484	<u>Eudontomyzon mariae</u>	Мінюга українська
B	A511	<u>Falco cherrug</u>	Балабан
B	A098	<u>Falco columbarius</u>	Підсоколик малий
B	A097	<u>Falco vespertinus</u>	Кібчик
B	A321	<u>Ficedula albicollis</u>	Мухоловка білошия
B	A320	<u>Ficedula parva</u>	Мала мухоловка
B	A002	<u>Gavia arctica</u>	Гагара чорношия
I	1052	<u>Hydrodrys maturna</u>	Рябець великий
B	A022	<u>Ixobrychus minutus</u>	Бугайчик
B	A338	<u>Lanius collurio</u>	Сорокопуд терновий
I	4036	<u>Leptidea morsei</u>	Білюшок Морзе
I	1042	<u>Leucorrhinia pectoralis</u>	Білоноска болотна
I	1083	<u>Lucanus cervus</u>	Жук-олень
B	A272	<u>Luscinia svecica</u>	Синьошия
M	1355	<u>Lutra lutra</u>	Видра річкова
I	1060	<u>Lycaena dispar</u>	Червінець непарний
F	1145	<u>Misgurnus fossilis</u>	В'юн звичайний
B	A234	<u>Picus canus</u>	Жовна сива
B	A119	<u>Porzana porzana</u>	Погонич звичайний
F	1134	<u>Rhodeus sericeus amarus</u>	Гірчак європейський
B	A193	<u>Sterna hirundo</u>	Крячок річковий
B	A307	<u>Sylvia nisoria</u>	Кропив'янка рябогруда
A	1166	<u>Triturus cristatus</u>	Тритон гребінчастий

Група А – Земноводні, В – Птахи, F – Риби, I – Безхребетні, М – Ссавці, Р – Рослини, R – Рептилії.

Під час дослідження біорізноманіття Філії «Дубенське лісове господарство» ДП «Ліси України» виявлено природні оселища (біотопи) Бернської Конвенції (додаток I Резолюції 4 (1996) Бернської Конвенції) в межах території планової діяльності (табл. 3.4.).

**Природні оселища (біотопи) Бернської Конвенції
(додаток I Резолюції 4 (1996) Бернської Конвенції)**

	Оселища	Рослинні угруповання	Лісництво	Квартал, виділ	Площа
C1.2 Постійні мезотрофні озера, ставки та водойми					
C1.22 Вільноплаваючі угруповання мезотрофних Водойм					
C1.222	Вільноплаваючі скупчення <i>Hydrocharis morsus-ranae</i>	<i>Hydrocharitetum morsus-ranae</i>	Дублянське		
C1.223	Вільноплаваючі скупчення <i>Stratiotes aloides</i>	<i>Stratiotetum aloidis</i>	Дублянське		
C1.224	Вільноплаваючі колонії <i>Utricularia australis</i> та <i>Utricularia vulgaris</i>	<i>Lemno-Utricularietum vulgaris</i>	Дублянське		
C2.3 Поверхневі текучі води					
C2.33	Мезотрофна рослинність повільно текучих водотоків	<i>Batrachion fluitantis</i> , <i>Nymphaeion albae</i> , <i>Potamogetonion</i>	Дублянське		
D Трясовини, верхові та низинні болота					
D5 Осоки та зарості очерету, переважно без застою води					
D5.2	Наземні угруповання високих видів <i>Carex</i> , <i>Cladium</i> та <i>Syperus</i> , скупчення, зазвичай маловидові та часто монодомінантні, на заблочених ґрунтах. Ці види також ростуть в складі каймової рослинності біля водойм (C3.2).	<i>Magnocaricion elatae</i> , <i>Carici-Rumicion hydrolapathi</i> .	Дублянське		
E Трав'яні угруповання та угіддя з домінуванням різнотрав'я, мохів або лишайників					
E3 Сезонно вологі та вологі трав'яні угруповання					

	Оселища	Рослинні угруповання	Лісництво	Квартал, виділ	Площа
E3.4	Мокрі або вологі евтрофні і мезотрофні луки	<i>Calthion palustris</i> , <i>Deschampsion cespitosae</i> , <i>Molinion caeruleae</i> , <i>Arrhenatherion elatioris</i> , <i>Filipendulion ulmariae</i> .	Дублянське		
G1 Широколистяні листопадні ліси					
G1A1	Дубово-ясенєво-грабові ліси на евтрофних і мезотрофних ґрунтах	<i>Carpinion betuli</i>	Вовковиївське Дублянське Острожецьке		

Квартально-видільний перелік надається у звіті з конфіденційною інформацією.

Під час дослідження рослинного покриву Філії «Дубенське лісове господарство» ДП «Ліси України» виявлено 7 природних оселищ (біотопів) Бернської Конвенції (додаток I Резолюції 4 (1996) Бернської Конвенції): C1.222 Вільноплаваючі скупчення *Hydrocharis morsus-ranae*, C1.223 Вільноплаваючі скупчення *Stratiotes aloides*, C1.224 Вільноплаваючі колонії *Utricularia australis* та *Utricularia vulgaris*, C2.33 Мезотрофна рослинність повільно текучих водотоків, D5.2 Наземні угруповання високих видів *Carex*, *Cladium* та *Cyperus*, скупчення, зазвичай маловидові та часто монодомінантні, на заблочених ґрунтах, E3.4 Мокрі або вологі евтрофні і мезотрофні луки, G1A1 Дубово-ясенєво-грабові ліси на евтрофних і мезотрофних ґрунтах.

Отже, Природні оселища (біотопи) Бернської Конвенції (додаток I Резолюції 4 (1996) Бернської Конвенції) займають незначні площі, розташовані переважно в межах водних об'єктів та прилеглих лук, де рубки не проводяться.

Угруповання G1.A1 Дубово-ясенєво-грабові ліси на евтрофних і мезотрофних ґрунтах в межах лісгоспу включають характерні для регіону лісові угруповання.

У таблиці 3.3. включено природні оселища, що за характерними особливостями відносяться до найцінніших насаджень в межах лісгоспу.

Планова діяльність у насадженнях, що за характерними особливостями відносяться до Природних оселищ Бернської Конвенції буде проводитись відповідно до Закону про території Смарагдової мережі після його ухвалення.

В зв'язку з цим планова діяльність Філії «Дубенське лісове господарство» ДП «Ліси України» не буде негативно впливати на Природні оселища (біотопи) Бернської Конвенції.

3.2. Угрупування Зеленої книги

В результаті досліджень було описано три водні угруповання Зеленої книги (табл 3.5).

Таблиця 3.5.

Угрупування Зеленої книги України

Назва рослинного угруповання (рослинної асоціації або рослинної формації)	Лісництво	Квартал, виділ	Зайнята площа, га
140. Угрупування формації глечиків жовтих (<i>Nuphareta luteae</i>)	Дублянське		
145. Угрупування формації латаття білого (<i>Nymphaeeta albae</i>)	Дублянське		
146. Угрупування формації латаття сніжно-білого (<i>Nymphaeeta candidate</i>)	Дублянське		

Квартально-видільний перелік надається у звіті з конфіденційною інформацією.

В результаті досліджень було описано три водні угруповання Зеленої книги, що займають незначні площі: Угрупування формації глечиків жовтих (*Nuphareta luteae*), Угрупування формації латаття білого (*Nymphaeeta albae*), Угрупування формації латаття сніжно-білого (*Nymphaeeta candidate*).

В зв'язку з цим планова діяльність Філії «Дубенське лісове господарство» ДП «Ліси України» не буде негативно впливати на рідкісні угруповання.

3.3. Раритетні види флори

Оснoву списку рідкісних видів природної флори Філії «Дубенське лісове господарство» ДП «Ліси України» склали види, внесені в «Червону книгу України» та види, що є домінантами угруповань, внесених у «Зелену книги України», до додатків: «Конвенції про збереження дикої фауни і флори та природних середовищ у Європі», «Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, які перебувають під загрозою зникнення» та в інші міжнародні списки рідкісних рослин, у «Перелік рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів рослин на території Рівненської області».

Таблиця 3.6.

Види рослин регіональних червоних списків, додатків міжнародних конвенцій, Європейського червоного списку видів тварин і рослин, що знаходяться під загрозою зникнення у світовому масштабі

Група, вид		Червона книга України, категорія	Регіональний червоний список	Бернська конвенція, додаток	СІТЕС, додаток	Європ.червоний список, категорія
Українська назва	Латинська назва					
Відкасник татарниколистий	<i>Carlina onopordifolia</i>	+		+		
Булатка великоквіткова	<i>Cephalanthera damasonium</i> (L.) Fritsch.	+			+	
Цибуля ведмежа	<i>Allium ursinum</i> L	+				
Підсніжник білосніжний	<i>Galanthus nivalis</i> L	+				
Вільха сіра	<i>Alnus incana</i> (L.) Willd.		+			
Гніздівка звичайна	<i>Neottia nidus-avis</i> (L.)	+			+	
Цибуля гірська	<i>Allium montanum</i> Schmidt		+			
Анемона лісова	<i>Anemone sylvestris</i> L		+			
Арум Бессера	<i>Arum besserianum</i> Schott		+			
Зозульки (Пальчатокорінник)	<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soo	+			+	
Айстра степова	<i>Aster amellus</i> L.		+			
Волошка стиснута	<i>Centaurea stricta</i>		+			

Група, вид		Червона книга України, категорія	Регіональний червоний список	Бернська конвенція, додаток	СІТЕС, додаток	Європ. червоний список, категорія
Українська назва	Латинська назва					
Кадило сарматське	<i>Melittis melissophyllum</i> L.		+			
Вишня степова	<i>Cerasus fruticosa</i> Pall.		+			
Ломиніс прямий	<i>Clematis recta</i> L.		+			
Пальчатокорінник травневий	<i>Dactylorhiza majalis</i>	+			+	
Вовче лико звичайне	<i>Daphne mezereum</i> L.		+			
Коручка чемерниковидна	<i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz	+			+	
Лілія лісова	<i>Lilium martagon</i> L.	+				
Любка дволиста	<i>Platanthera bifolia</i> (L.)	+			+	
Любка зеленоквіткова	<i>Platanthera chlorantha</i> (Cust.) Reichenb.	+			+	
Наперстянка великоквіткова	<i>Digitalis grandiflora</i> Mill.		+			
Оман мечолистий	<i>Inula ensifolia</i> L.		+			
Півники угорські	<i>Iris hungarica</i> Waldst.		+			
Льон жовтий	<i>Linum flavum</i> L.		+			
Суховершки великоквіткові	<i>Prunella grandiflora</i> (L.) Scholt.		+			
Самосил гірський	<i>Teucrium praemontanum</i> Klok.		+			
Конюшина гірська	<i>Trifolium montanum</i> L.		+			
Плющ звичайний	<i>Hedera helix</i> L.*		+			
Латаття біле	<i>Nymphaea alba</i> L.		+			+
Латаття сніжно-біле	<i>Nymphaea candida</i> J.		+			+
Конвалія звичайна	<i>Convallaria majalis</i> L.					+
Глечики жовті	<i>Nuphar lutea</i> (L.) Smith					+
Всього		11	20	1	7	4

* - вперше виявлені раритетні види в межах лісгоспу

Як видно в таблиці 3.6. у Червону книгу України внесено 11 видів рослин, що зростають на території Філії «Дубенське лісове господарство» ДП «Ліси України», із них 7 видів належить до родини *Orchidaceae*: Відкашник татарниколистий *Carlina onopordifolia*, Булатка великоквіткова *Cephalanthera damasonium* (L.) Fritsch., Цибуля ведмежа *Allium ursinum* L., Підсніжник білосніжний *Galanthus nivalis* L, Гніздівка звичайна *Neottia nidus-avis* (L.) Rich., Зозульки (Пальчатокорінник) м'ясочервоні *Dactylorhiza incarnata* (L.) Soo, Пальчатокорінник травневий *Dactylorhiza majalis* (Rchb.), Коручка чемерниковидна *Epipactis helleborine* (L.) Crantz, Лілія лісова *Lilium martagon* L., Любка дволиста *Platanthera bifolia* (L.) Rich., Любка зеленоквіткова *Platanthera chlorantha* (Cust.) Reichenb.

Один вид внесений до додатку «Конвенції про збереження дикої фауни і флори та природних середовищ у Європі»: Відкашник татарниколистий *Carlina onopordifolia*.

Чотири види внесено в Європейський червоний список: Латаття біле *Nymphaea alba* L., Латаття сніжно-біле *Nymphaea candida* J. Presl, Конвалія звичайна *Convallaria majalis* L., Глечики жовті *Nuphar lutea* (L.) Smith.

7 видів підлягають охороні згідно з додатком «Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, які перебувають під загрозою зникнення»: Булатка великоквіткова *Cephalanthera damasonium* (L.) Fritsch., Гніздівка звичайна *Neottia nidus-avis* (L.) Rich., Зозульки (Пальчатокорінник) м'ясочервоні *Dactylorhiza incarnata* (L.) Soo, Пальчатокорінник травневий *Dactylorhiza majalis* (Rchb.), Коручка чемерниковидна *Epipactis helleborine* (L.) Crantz, Любка дволиста *Platanthera bifolia* (L.) Rich., Любка зеленоквіткова *Platanthera chlorantha* (Cust.) Reichenb.

20 видів є регіонально-рідкісними видами для флори Рівненської області: Вільха сіра *Alnus incana* (L.) Willd., Цибуля гірська *Allium montanum* Schmidt, Анемона лісова *Anemone sylvestris* L., Арум Бессера *Arum besserianum* Schott, Айстра степова *Aster amellus* L. Волошка стиснута *Centaurea stricta*, Кадило

сарматське *Melittis melissophyllum* L., Вишня степова *Cerasus fruticosa* Pall., Ломиніс прямий *Clematis recta* L., Вовче лико звичайне *Daphne mezereum* L., Наперстянка великоквіткова *Digitalis grandiflora* Mill., Оман мечолистий *Inula ensifolia* L., Півники угорські *Iris hungarica* Waldst. et Kit., Льон жовтий *Linum flavum* L., Суховершки великоквіткові *Prunella grandiflora* (L.) Scholt., Самосил гірський *Teucrium praemontanum* Клок., Конюшина гірська *Trifolium montanum* L., Латаття біле *Nymphaea alba* L., Латаття сніжно-біле *Nymphaea candida* J. Presl, Плющ звичайний *Hedera helix* L.

Рідкісні види, поширені на лучно-степових ділянках, охороняються в об'єктах природно-заповідного фонду, які входять до складу Філії «Дубенське лісове господарство» ДП «Ліси України» (*Carlina onopordifolia*, *Allium montanum* Schmidt, *Anemone sylvestris* L., *Aster amellus* L., *Cerasus fruticosa* Pall., *Centaurea stricta* Waldst. et Kit., *Clematis recta* L., *Digitalis grandiflora* Mill., *Inula ensifolia* L., *Iris hungarica* Waldst. et Kit., *Linum flavum* L., *Prunella grandiflora* (L.) Scholt., *Teucrium praemontanum* Клок., *Trifolium montanum* L.).

Під час дослідження в експлуатаційних лісах на території планової діяльності Філії «Дубенське лісове господарство» ДП «Ліси України» виявлено раритетні види флори, наведені в таблиці 3.7.

Таблиця 3.7

Місцезростання раритетних видів флори

Лісництво	Квартал	виділ	Площа	вік	ТЛУ	Склад	Рідкісний вид
Вовковиївське					Д2ГД	10Дз	<i>Platanthera chlorantha</i>
					Д2ГД	10Дз	<i>Lilium martagon</i>
					Д2ГД	6Гз2Яз2КЛГ	<i>Epipactis helleborine</i> * <i>Melittis melissophyllum</i> , <i>Arum besserianum</i> <i>Hedera helix</i> *
					Д3ГД	10Бкл	<i>Epipactis helleborine</i>

Лісництво	Квартал	виділ	Площа	вік	ТЛУ	Склад	Рідкісний вид
					ДЗГД	10Бкл	<i>Neottia nidus-avis</i>
					ДЗГД	3Дз3Гз2Яз2Лпд	<i>Galanthus nivalis,</i> <i>Allium ursinum</i>
					ДЗГД	3Дз3Яз3Гз1Клг	<i>Galanthus nivalis,</i> <i>Allium ursinum</i>
					ДЗГД	4Яз4Гз2Дз	<i>Galanthus nivalis,</i> <i>Allium ursinum</i>
Дублянське					ДЗГД	5Дз4Гз1Клг	<i>Neottia nidus-avis</i>
					ДЗГД	4Дз6Гз	<i>Platanthera bifolia</i>
					Д2ГД	4Дз2Яз1Бкл3Гз	<i>Cephalanthera</i> <i>damasonium</i>
					Д2ГД	7Дз2Яз1Гз	<i>Epipactis helleborine</i>
Млинівське					ДЗГД	9Сз1Бп	<i>Epipactis helleborine</i>
					Д2ГД	10Дз	<i>Epipactis helleborine,</i>
					ДЗГД	6Дз2Лпд1Клг1Ос	<i>Epipactis helleborine,</i>
					Д2ГД	7Дчр2Дз1Клг	<i>Epipactis helleborine,</i>
					Д2ГД	10Сз	<i>Epipactis helleborine</i>
					Д2ГД	6Дз2Гз2Сз	<i>Epipactis helleborine,</i>
					Д2ГД	4Сз2Яле2Дз2Гз	<i>Epipactis helleborine,</i>
					Д2ГД	10Сз	<i>Epipactis helleborine,</i>
					ДЗГД	8Дз2Гз	<i>Epipactis helleborine,</i>
					ДЗГД	7Дз2Гз1Лпд	<i>Epipactis helleborine,</i>
					ДЗГД	9Дз1Тч	<i>Epipactis helleborine,</i>
					ДЗГД	3Яз3Клг3Лпд1Мд е	<i>Epipactis helleborine,</i>
				Д2ГД	10Бкл	<i>Daphne mezereum,</i> <i>Lilium martagon</i>	

* - вперше виявлені місцезростання раритетних видів в межах лісгоспу

Квартально-видільний перелік надається у звіті з конфіденційною інформацією.

Ділянки із виявленими місцезростаннями раритетних видів, що знаходяться за межами природно-заповідних об'єктів рекомендовано не включати у фонд головного користування.

У виявлених місцезнаходженнях раритетних видів рекомендується проводити моніторинг за станом популяцій раритетних видів для уникнення негативного впливу на рідкісні види.

3.4. Раритетні види фауни

Характеристика видів фауни, характерної для території Філії «Дубенське лісове господарство» ДП «Ліси України» наведена в таблиці 3.8.

Таблиця 3.8.

Перелік видів тварин, що охороняються

Назва виду (українська, латинська)	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	CMS	AEWA	EUROBATS	Європейський червоний список	МСОП
КОМАХИ								
Бронзівка велика зелена <i>Protaetia aeruginosa</i> Drury							NT	
Жук-олень <i>Lucanus cervus</i> L.	Рд	3					NT	
Красуня діва <i>Calopteryx virgo</i> L.	Вр							
ЗЕМНОВОДНІ								
Жаба гостоморда <i>Rana arvalis</i> Nilsson		2					LC	LC
Кумка звичайна <i>Bombina bombina</i> L.		2						
Ропуха зелена <i>Bufo viridis</i>		2						
Ропуха сіра, або звичайна <i>Bufo bufo</i>		3					LC	LC
ПЛАЗУНИ								
Ящірка прудка <i>Lacerta agillis</i>		2					LC	LC
ПТАХИ								
Берестянка звичайна <i>Hippolais icterina</i> (Vieill.)		2						
Вівсянка звичайна <i>Emberiza citrinella</i> L.		2						

Назва виду (українська, латинська)	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	CMS	AEWA	EUROBATS	Європейський червоний список	МСОП
Вівсянка очеретяна <i>Emberiza schoeniclus</i> (L.)		2						
Вівчарик весняний <i>Phylloscopus trochilus</i> (L.)		2						
Вівчарик-ковалик <i>Phylloscopus collybita</i> (Vieill.)		2						
Вільшанка <i>Erithacus rubecula</i> (L.)		2		2				
Гоголь <i>Viscephala clangula</i> (L.)	Рд	3		1,2	+			
Голуб сизий <i>Columba livia</i>		3						
Голуб-синяк <i>Columba oenas</i> L.	Вр	3						
Горлиця звичайна <i>Streptopelia turtur</i>		3						
Горобець польовий <i>Passer montanus</i>		3						
Гуска сіра <i>Anser anser</i> (L.)		3		1,2	+			
Дрізд співочий <i>Turdus philomelos</i> C.L.Brehm		3		2				
Дрізд чорний <i>Turdus merula</i> L.		3		2				
Дятел звичайний <i>Dendrocopos major</i> (L.)		2						
Дятел малий <i>Dendrocopos minor</i> (L.)		2						
Жайворонок польовий <i>Alauda arvensis</i>		3						
Журавель сірий <i>Grus grus</i> (L.)	Рд	2	2	1,2	+			
Зозуля звичайна <i>Cuculus canorus</i>		3						
Зяблик <i>Fringilla coelebs</i>		3						
Крех середній <i>Mergus serrator</i> L.	Вр	3		1,2	+			
Крижень <i>Anas platyrhynchos</i> L.		3		1,2	+			
Кропив'янка сіра <i>Sylvia communis</i> Lath.		2						
Крук <i>Corvus corax</i>		3						
Ластівка міська <i>Delichon urbica</i> (L.)		2						
Ластівка сільська <i>Hirundo rustica</i> L.		2						
Лелека білий <i>Ciconia ciconia</i> (L.)		2		2	+			
Лунь очеретяний <i>Circus aeruginosus</i> (L.)		2	2	1,2				
Мартин звичайний <i>Larus ridibundus</i>		3						
Одуд <i>Upupa epops</i> L.		2						
Повзик <i>Sitta europaea</i> L.		2						
Синиця велика <i>Parus major</i> L.		2						
Соловейко східний <i>Luscinia luscinia</i> (L.)		2		2				
Чайка <i>Vanellus vanellus</i> (L.)		3		2	+		V	
Чапля сіра <i>Ardea cinerea</i>		3						
Щиглик <i>Carduelis carduelis</i> (L.)		2						
ССАВІЦІ								
Вівірка звичайна <i>Sciurus vulgaris</i>		3						
Видра річкова <i>Lutra lutra</i> L.	Но	2	1				NT	NT
Вухань бурий <i>Plecotus auritus</i> (L.)	Вр	2		2		+	I	
Горностай <i>Mustela erminea</i> L.	Нд	3						
Заць сірий <i>Lepus europaeus</i>		3						
Козуля європейська <i>Capreolus capreolus</i>		3						
Куниця кам'яна <i>Martes foina</i>		3						
Куниця лісова <i>Martes martes</i>		3						

Назва виду (українська, латинська)	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	CMS	AEWA	EUROBATS	Європейський червоний список	МСОП
Ласка звичайна <i>Mustela nivalis</i>		3						

За період спостережень (2019-2023 рр.) на території Філії «Дубенське лісове господарство» ДП «Ліси України» зафіксовано 9 видів тварин, що занесені до Червоної книги України (табл. 3.8, 3.9)

Таблиця 3.9.

Місцезнаходження раритетних видів фауни

Лісництво	квартал	виділ	Вид
Млинівське			Голуб-синяк <i>Columba oenas L.</i>
Млинівське			Дрізд співочий <i>Turdus philomelos C.L.Brehm</i>
Млинівське			Дятел звичайний <i>Dendrocopos major (L.)</i>
Млинівське			Жайворонок польовий <i>Alauda arvensis</i>
Млинівське			Зозуля звичайна <i>Cuculus canorus</i>
Млинівське			Крук <i>Corvus corax</i>
Млинівське			Вивірка звичайна <i>Sciurus vulgaris</i>
Млинівське			Заєць сірий <i>Lepus europaeus</i>
Дублянське			Гуска сіра <i>Anser anser (L.)</i>
Дублянське			Лунь очеретяний <i>Circus aeruginosus (L.)</i>
Дублянське			Мартин звичайний <i>Larus ridibundus</i>
Дублянське			Вівсянка очеретяна <i>Emberiza schoeniclus (L.)</i>
Дублянське			Вівчарик весняний <i>Phylloscopus trochilus (L.)</i>
Дублянське			Вівчарик-ковалик <i>Phylloscopus collybita (Vieill.)</i>
Дублянське			Дрізд співочий <i>Turdus philomelos</i>
Дублянське			Зяблик <i>Fringilla coelebs</i>
Дублянське			Зозуля звичайна <i>Cuculus canorus</i>
Дублянське			Вивірка звичайна <i>Sciurus vulgaris</i>
Вовковиївське			Дятел малий <i>Dendrocopos minor</i>
Вовковиївське			Дятел звичайний <i>Dendrocopos major</i>
Вовковиївське			Жук-олень <i>Lucanus cervus L.</i>
Вовковиївське			Красуня діва <i>Calopteryx virgo L.</i>
Вовковиївське			Ящірка прудка <i>Lacerta agillis</i>
Вовковиївське			Зозуля звичайна <i>Cuculus canorus</i>
Вовковиївське			Повзик <i>Sitta europaea L.</i>

Лісництво	квартал	виділ	Вид
Вовковиївське			Синиця велика <i>Parus major L.</i>
Вовковиївське			Щиглик <i>Carduelis carduelis (L.)</i>
Острожецьке			Зозуля звичайна <i>Cuculus canorus</i>
Острожецьке			Дрізд чорний <i>Turdus merula L.</i>
Острожецьке			Дятел звичайний <i>Dendrocopos major (L.)</i>
Острожецьке			Журавель сірий <i>Grus grus (L.)</i>
Острожецьке			Вільшанка <i>Erithacus rubecula (L.)</i>
Острожецьке			Зяблик <i>Fringilla coelebs</i>
Острожецьке			Повзик <i>Sitta europaea L.</i>
Острожецьке			Вивірка звичайна <i>Sciurus vulgaris</i>

Квартально-видільний перелік надається у звіті з конфіденційною інформацією.

Отже, під час польових досліджень в межах Філії «Дубенське лісове господарство» ДП «Ліси України» виявлено види фауни, внесені в Червону книгу: Жук-олень *Lucanus cervus L.*, Красуня діва *Calopteryx virgo L.*, Гоголь *Vesperphala clangula (L.)*, Голуб-синяк *Columba oenas L.*, Журавель сірий *Grus grus (L.)*, Крех середній *Mergus serrator L.*, Видра річкова *Lutra lutra L.*, Вухань бурий *Plecotus auritus (L.)*, Горностай *Mustela erminea L.*

У Філії «Дубенське лісове господарство» ДП «Ліси України» відсутні місця гніздування лелеки чорного.

4. Моніторинг раритетних видів на території планової діяльності

Дослідження проведені за маршрутними шляхами, що включають об'єкти ПЗФ та ділянки чергової лісосіки, зазначеними на планово-картографічних матеріалах. Польовими дослідженнями охоплено усі ділянки, відведені у рубки головного користування та, частково – ділянки, де заплановано проведення санітарних рубок.

У ході складання маршрутних шляхів було проаналізовано таксаційні матеріали, з метою деталізації складу, структури, віку деревостанів, для побудови найбільш доцільних та оптимізованих шляхів обстеження. Детальні дослідження рослинного світу здійснено на облікових площадках.

На планово-картографічному матеріалі зазначено об'єкти планованої діяльності, раритетні види і угруповання та об'єкти природно-заповідного фону (ПЗФ) (Додаток Б).

Дослідження суміжних ділянок, які примикають до планованої діяльності проведено по контуру відводів деревостанів. По контуру ділянок головного користування здійснено дослідження ділянок на відстані 100 метрів.

Дані щодо локалізації ділянок планованої діяльності, де запроектовано рубки головного користування наведені у таблиці 5.1, 5.2.

Всі передбачені ділянки чергової лісосіки розташовані за межами природно-заповідних об'єктів, під час дослідження на них не виявлено раритетних видів та угруповань.

Під час дослідження обстежено територію планової діяльності кожного лісництва, включаючи ділянки чергової лісосіки головного користування на 2023-2024 роки та об'єкти природо-заповідного фонду.

Для кожного лісництва складено карти поширення раритетних видів та угруповань.

Матеріали, отримані в результаті досліджень передані у ВО «Укрдержліспроєкт» для врахування при проведенні лісовпорядкування.

Детальна інформація про реєстрацію видів рослин та тварин виявлених в обстежених лісництвах надається у звіті з конфіденційною інформацією.

Відповідно до заходів охорони, наведених в Червоній книзі України для видів флори, що зростають в межах Філії «Дубенське лісове господарство» ДП «Ліси України» рекомендовано заборонити збирання рослин, несанкціоновану заготівлю рослин та порушення умов місцезростання, вирубування, випас, сінокосіння на луках, осушення боліт. Рекомендується контроль за станом популяцій.

Відповідно до заходів охорони, наведених в Червоній книзі України для видів орнітофауни рекомендовано виявлення та охорона гнізд птахів та гніздових ділянок, для фауни виявлення та охорона місць перебування та розмноження. Рекомендується контроль за станом популяцій.

Отже, при складанні переліку ділянок рубок головного користування місця знаходження видів Червоної книги будуть виключені з переліку.

За результатами проведених польових науково-дослідних робіт у межах планованої діяльності підприємства (рубки головного користування) не виявлені види флори та фауни, занесені до Червоної книги та до переліку рідкісних і зникаючих видів фауни та флори (додаток 1, 2 і 3 Бернської Конвенції та з додатку 1 Резолюції №6 (1998). За умови, якщо такі будуть виявлені під час відводів або ж безпосереднього проведення рубок головного користування вони повинні бути збережені згідно чинного Законодавства.

У разі дотриманні всіх рекомендацій та чинного Законодавства вплив від передбачених рубок на об'єкти природно-заповідного фонду, раритетні види та угруповання здійснюватися не буде.

5. Характеристика планової діяльності

Польовими дослідженнями охоплено ділянки, відведені у рубки головного користування (табл.5.1, 5.2).

Дослідження суміжних ділянок, які примикають до планованої діяльності проведено по контуру відводів деревостанів. По контуру ділянок головного користування здійснено до слідження ділянок на відстані 100 метрів.

Усього по підприємству на 2023 рік в рубки головного користування було відведено 34 ділянки.

Інформація про наявність раритетних видів флори і фауни, угруповань Зеленої книги, природних оселищ Бернської Конвенції на відведених ділянках наведена в таблиці 5.1.

Таблиця 5.1.

Відомість чергової лісосіки головного користування на 2023р.

Лісництво	Переважаюча порода	Місцезнаходження ділянки		Площа, га	Раритетні види та угруповання
		Квартал	Виділ		
Вовковиївське	Граб				відсутні
	Граб				-//-
	Граб				-//-
	Береза				-//-
	Береза				-//-
	Граб				-//-
	Граб				-//-
	Ясен				-//-
	Граб				-//-
Дублянське	Сосна				-//-
	Береза				-//-
	Дуб				-//-
	Береза				-//-
	Граб				-//-
	Граб				-//-
	Береза				-//-
	Граб				-//-
	Граб				-//-
	Граб				-//-

Лісництво	Переважаюча порода	Місцезнаходження ділянки		Площа, га	Раритетні види та угруповання
		Квартал	Виділ		
Млинівське	Сосна				-//-
	Граб				-//-
	Граб				-//-
	Граб				-//-
	Граб				-//-
	Граб				-//-
	Граб				-//-
Острожецьке	Сосна				-//-
	Дуб				-//-
	Сосна				-//-
	Граб				-//-
	Граб				-//-
	Граб				-//-
	Береза				-//-

Квартально-видільний перелік надається у звіті з конфіденційною інформацією.

Попередній аналіз даних обстеження показує, що на 34 ділянках планованої діяльності (відведених під рубки головного користування на 2023 рік) на час обстежень не зареєстровані місцезнаходження раритетних видів та угруповань.

Усього по підприємству на 2024 рік в рубки головного користування було відведено 51 ділянку.

Інформація про наявність раритетних видів флори і фауни, угруповань Зеленої книги, природних оселищ Бернської Конвенції на відведених ділянках наведена в таблиці 5.2.

Таблиця 5.2.

Відомість чергової лісосіки головного користування на 2024р.

Лісництво	Номер кварталу	Номер виділу	Номер ділянки	Площа, гектарів	Господарська секція	Раритетні види та угруповання
Вовковийвське					грабова	відсутні
					грабова	-//-

Лісництво	Номер кварталу	Номер виділу	Номер ділянки	Площа, гектарів	Господарська секція	Раритетні види та угруповання
					грабова	-//-
					соснова	-//-
					березова	-//-
					грабова	-//-
					грабова	-//-
					грабова	-//-
					грабова	-//-
					грабова	-//-
					ясенева	-//-
					ясенева	-//-
	Дублянське					грабова
					грабова	-//-
					грабова	-//-
					грабова	-//-
					грабова	-//-
					березова	-//-
					грабова	-//-
					грабова	-//-
					грабова	-//-
					грабова	-//-
					грабова	-//-
					соснова	-//-
					березова	-//-
Острожецьке					березова	-//-
					дубова	-//-
					соснова	-//-
					соснова	-//-
					грабова	-//-
					грабова	-//-
					грабова	-//-
					соснова	-//-
					осикова	-//-
					грабова	-//-
					грабова	-//-
Млинівське					грабова	-//-
					грабова	-//-
					грабова	-//-
					грабова	-//-

Лісництво	Номер кварталу	Номер виділу	Номер ділянки	Площа, гектарів	Господарська секція	Раритетні види та угруповання
					соснова	-//-
					грабова	-//-
					грабова	-//-
					грабова	-//-
					грабова	-//-
					грабова	-//-
					грабова	-//-
					грабова	-//-
					грабова	-//-

Квартально-видільний перелік надається у звіті з конфіденційною інформацією.

Попередній аналіз даних обстеження показує, що на 51 ділянці планованої діяльності (відведених під рубки головного користування на 2024 рік) на час обстежень не зареєстровані місцезнаходження раритетних видів та угруповань.

Планована діяльність, яка включає заходи із поліпшення санітарного стану лісів у межах лісового фонду передбачає переважно проведення вибіркового та суцільних санітарних рубок. Санітарні рубки зосереджені переважно у насадженнях, які характеризується незадовільним станом, пошкодженням стовбуровими шкідниками та висиханням.

Моніторинг за деревоживучими комахами на місці провадження планованої діяльності здійснюється шляхом обстеження територій та оглядом і контролем територій, на яких спостерігається висихання деревини в результаті хвороб лісу або життєдіяльності шкідників.

Зрубані ділянки будуть заліснені у відповідності до вимог правил лісовідновлення в лісах України.

6. Інформація з метою проведення ідентифікації належності лісових територій до пралісів, квазіпралісів і природних лісів

За результатами аналізу відповідності показників ідентифікованих ділянок до критеріїв пралісів, квазіпралісів та природних лісів згідно матеріалів лісовпорядкування у Філії «Дубенське лісове господарство» ДП «Ліси України» природних лісів, пралісів та квазіпралісів не виявлено.

В межах лісгоспу за матеріалами лісовпорядкування виявлено 22 ділянки площею 58,8 га у віці старше 120 років (табл.6.1.):

Дуб звичайний(головна порода) –5 ділянок площею 7,0 га

Насадження у яких в складі є дерева від 120 років

Дуб звичайний (головна порода) - 1 ділянка площею 1,3 га.

Граб звичайний(головна порода) – 8 ділянок площею 23,6 га.

Ясен звичайний (головна порода) - 1 ділянка площею 1.0 га

Береза повисла (головна порода) – 1 ділянка площею 2,7 га

Насадження у яких є поодинокі дерева:

Граб звичайний(головна порода) - 4 ділянки площею 19.7 га

Осика(головна порода) -1 ділянка площею 0.4га

Береза повисла (головна порода) -1 ділянка площа 1.7 га

Таблиця 6.1.

Деревостани віком старше 120 років

Лісництво	Квартал	Виділ	Площа	Склад насадження	Група віку	Вік	Примітка
Вовковийвське				10 Дз	пристигаючі	120	
				6Ос4Бп	молоднякі	15	Поодинокі дерева Дз вік-140
				9Гз1 Бп	Стиглі	65	Поодинокі дерева Дз вік-120
				9 Гз 1 Бп	Стиглі	65	Поодинокі дерева Дз вік-120
				9 Гз 1 Бп	Стиглі	65	Поодинокі дерева Дз вік-120

Лісництво	Квартал	Виділ	Площа	Склад насадження	Група віку	Вік	Примітка
Дублянське				3Д35 Гз 1Яле1Лпд	середньовікові	56	Лпд вік-130
				5 Гз 3 Лпд 2 Дз	перестійні	110	Лпд вік-130. Дз вік-130
				6 Яле 2 Лпд 1 Дз 1 Бп	пристигаючі	60	Дз-120р
				6Дз4Гз	стигли	120	
				6 Гз 3 Лпд 1 Дз	перестійні	100	Лпд-150р. Дз-120р.
				4 Дз 6 Гз	перестійні	230	ПЗФ
				5Дз4Гз1Клг	перестійні	210	ПЗФ
				5 Гз 4Акб1 Бп	молоднякі	15	Поодинокі дерева Дз-200р
				7 Гз 2 Дз 1Ос	стигли	70	Дз-120р
				7 Бп 2Дчр1Сз	середньовікові	30	Поодинокі дерева Дз-140р
				9 Бп 1 Дз	стигли	70	Дз-120р
				5 Гз (54)3 Гз (104)2 Дз	стигли	54	Дз-125р
Острожецьке				8Дз2 Гз	пристигаючі	120	
Млинівське				9 Гз 1 Дз	перестійні	90	Дз-140р
				7 Гз 2 Дз 1Клг	перестійні	90	Дз-140р
				8 Гз 2 Дз	перестійні	90	Дз-140р
				6 Гз 2 Дз 1 Лпд 1Чш	стигли	80	Дз-130
Всього							
в.т.ч.за участі головної породи							
в.т.ч.в складі насадження							
в.т.ч.поодинокі дерева							

Квартально-видільний перелік надається у звіті з конфіденційною інформацією.

За результатами дослідження ВО «Укрдержліспроект» з'ясовано, що на ділянках, які формують кластери по 20 га і більше проводилися в минулому господарські заходи, а решта ділянок не формують кластери необхідної площі.

7. Інформація щодо проведення лісовідновлення на лісосіках рубок головного користування

У 2023 році підприємством здійснено планову діяльність на площі 74,4 га.

Лісовідновлення проведено на площі 103,7 га основними лісоутворюючими породами, в тому числі в рахунок лісосіки поточного року – 32,1 га (табл. 7.1).

Таблиця 7.1.

Лісовідновлення на лісосіках рубок головного користування

Рік проведення	Суцільні зруби, всього, га	В тому числі головне користування, га	Лісовідновлення, га									
			всього	В тому числі за основними лісоутворюючими породами					В тому за рахунок лісосіки поточного року, га	В тому числі, га		
				сосна	дуб	модрина	Ялина європейська	Клен-явір		Лісові культури	Природне поновлення	В тому числі зі сприянням природному поновленню
2022	81,1	80,5	35,3	3,3	28,2	3,0	0,8	-	4,3	35,3	-	-
2023	76,3	74,4	103,7	5,6	83,3	11,9	1	1,9	32,1	32,1	-	-

8. Облік заготовленої деревини та лісопродукції

Облік заготовленої деревини та лісопродукції за період планової діяльності 2023 року наведено в таблиці 8.1.

Таблиця 8.1.

Приймання лісопродукції (універсальний звіт)

Параметри:	Початок періоду: 01.01.2023 00:00:00
	Кінець періоду: 31.12.2023 23:59:59
Лісництво	Разом
Вид рубки	Об'єм
Вовковийівське	5 395,0770
ПРЖ	80,1880
ПРХ	551,6440
ПРЧ	79,1310
СЛР	4 531,3680
СРС	152,7460
Дублянське	7 642,1370
ОСВ	5,1280
ПРЖ	81,4560
ПРХ	1 661,5290
ПРЧ	8,0000
СЛР	5 648,2520
СРС	237,7720
Млинівське	6 091,7350
ПРЖ	77,0080
ПРХ	524,3940
ПРЧ	42,3960
СЛР	5 346,1050
СРВ	101,8320
Острожецьке	5 789,6320
ОСВ	1,0070
ПРЖ	79,0140
ПРХ	1 520,4740
ПРЧ	60,2090
СЛР	3 946,9060
СРВ	182,0220
Разом	24 918,5810

9. Моніторинг заходів, які передбачають запобігання негативного впливу на довкілля

Відповідно до Методичних рекомендацій проаналізовано вплив планової діяльності на біорізноманіття (табл. 9.1).

Таблиця 9.1.

Заходи, які передбачають запобігання негативного впливу на довкілля

Фактор довкілля	Потенційні негативні впливи	Опис передбачених заходів на запобігання негативного впливу	Результати моніторингу
<i>Лісозаготівля</i>			
<i>Ґрунти</i>	В результаті пошкодження ґрунтів, збільшується небезпека появи ерозії	Призупиняти роботи під час перезволоження верхнього шару ґрунту; розміщувати навантажувальні площадки в легкодоступних місцях	Ознаки ерозії в межах лісгоспу не виявлено
	Ущільнення ґрунтів, зміна структури, зниження їхньої водопроникності та водоутримуючої здатності	Залишати порубкові рештки для перегнивання на лісосіці	Планова діяльність відповідає екологічним вимогам
	Внаслідок великої кількості порубкових решток підвищується пожежна небезпека	Спалювання порубкових решток проводити під час пожежобезпечного періоду та з дотриманням всіх правил протипожежної безпеки	Планова діяльність відповідає екологічним вимогам
<i>Ґрунти</i>	Забруднення ґрунту нафтопродуктами та відходами	Забезпечувати безпечне використання й зберігання ПММ для запобігання	Планова діяльність відповідає екологічним вимогам

Фактор докiлля	Потенцiйнi негативнi впливи	Опис передбачених заходiв на запобiгання негативного впливу	Результати монiторингу
		<p>можливого забруднення ґрунту. Влаштувати місце заправки бензопил або використовувати гумові коврики. На верхніх складах, пунктах заправки ПММ, місцях заправки техніки у лісі, повинен знаходитись готовий до використання абсорбент (мішечок із сухою тирсою). Тверді відходи (шини, пляшки, промаслене ганчір'я, сміття тощо) повинні вивозитись з лісу та утилізуватись.</p>	
<p>Природі оселищ а (біотопи) Бернської Конвенції,</p>	<p>Знижується біорізноманіття лісових видів</p>	<p>Збереження найцінніших насаджень</p>	<p>Визначено: 7 Природих оселищ (біотопів) Бернської Конвенції,</p>
<p><i>Рослинність</i></p>	<p>Знижується біорізноманіття лісових видів</p>	<p>Виявляти і заносити до технологічних карт місця зростання рідкісних і зникаючих рослинних видів, що зустрічаються на ділянці</p>	<p>Визначено: 7 Природих оселищ (біотопів) Бернської Конвенції, 3 угруповання Зеленої книги, 9 видів ЧКУ, 7 види СИТЕС, 20 регіонально-рідкісних видів. Створено охоронні зони.</p>

Фактор докiлля	Потенцiйнi негативнi впливи	Опис передбачених заходiв на запобiгання негативного впливу	Результати монiторингу
			Всi мiсцезнаходження збережено.
	Зменшення кiлькостi пiдросту в результатi проведення лiсогосподарських заходiв	Вибирати метод та сезон проведення рубки, що гарантує збереження благонадiйного пiдросту господарськоцiнних порiд для лiсовiдновлення природнiм шляхом	Планова дiяльнiсть вiдповiдає екологiчним вимогам
<i>Фауна</i>	Руйнування середовища iснування, порушення спокою тварин внаслiдок проведення рубок. Присутнiсть машин i людей при лiсозаготiвлi порушують спокiй тварин	Виявляти i заносити до технологiчних карт мiсцезнаходження зникаючих видiв, що зустрiчаються на дiлянцi, планувати та виконувати заходи з iх охорони	Проводяться пошуки гнiзд та мiсць розмноження видiв фауни
<i>Водний режим територiї</i>	Водоутримуюча здатнiсть ґрунтiв знижується на зрубках, що призводить до збiльшення поверхневого стоку. Забруднення вод нафтопродуктами, вiдходами негативно впливає на живi организми водоймищ	Зберiгати лiсову рослиннiсть у буфернiй зонi на берегах водоймищ. Забезпечувати безпечне використання й зберiгання хiмiкатiв, ПММ для запобiгання можливого забруднення вод.	Планова дiяльнiсть вiдповiдає екологiчним вимогам
<i>Лiсовiдновлення</i>			
<i>Ґрунти</i>	Ґрунтова ерозiя пiсля пiдготовки ґрунту на	Вiдновлювати лiсовий покрив якомога	Планова дiяльнiсть

Фактор довкілля	Потенційні негативні впливи	Опис передбачених заходів на запобігання негативного впливу	Результати моніторингу
	ділянках	швидше. Не проводити суцільну підготовку ґрунту на крутих схилах, нестабільних або ерозійно-небезпечних ґрунтах	відповідає екологічним вимогам
	При використанні машин і механізмів можливе ущільнення та забруднення паливномастильними матеріалами	Використовувати природозберігаючі технологію та техніку або виконувати роботи вручну. Забезпечувати безпечне використання й зберігання ПММ	Планова діяльність відповідає екологічним вимогам

В результаті моніторингу встановлено, що планова діяльність Філії «Дубенське лісове господарство» ДП «Ліси України» відповідає екологічним вимогам.

Діяльність в об'єктах природно-заповідного фонду та на флористично цінних територіях не проводиться.

Виділено охоронні зони в місцезнаходженнях раритетних видів відповідно Наказу Міністерства екології та природних ресурсів України «Про додаткові заходи щодо збереження рідкісних та зникаючих видів тварин та рослин» від 29 грудня 2016 року №557 та Постанови Кабінету Міністрів України від 12 травня 2023 р. № 499 «Порядок створення охоронних зон для збереження біорізноманіття у лісах».

**10. Оцінка впливу господарської діяльності на ґрунтовий покрив,
окремих лісових кварталів та виділів у МЛИНІВСЬКОМУ
ВІДДІЛЕННІ ФІЛІЇ «ДУБЕНСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО» ДП
«ЛІСИ УКРАЇНИ»**

Ґрунтовий покрив Млинівського відділення Філії «Дубенське лісове господарство» ДП «Ліси України», яка належить до природно-кліматичної зони Лісостепу, представлений головним чином чорноземами типовими, темно-сірими, сірими опідзоленими ґрунтами на палевому карбонатному лесі. Сформовані вони при сумісному прояві дернового (гумусо-акумулятивного) і підзолистого процесів за участю лесиважу та оглинення під пологом широколистяних лісів з добре розвинутим трав'яним покривом. Ґрунти мають високу природну родючість, сприятливі водно-фізичні властивості (висока водопроникність, висока водостійкість ґрунтових агрегатів), містять багато гумусу, загальних і доступних рослинам форм елементів живлення, мають слабо кислу реакцію ґрунтового розчину, нормальну гідролітичну кислотність.

У межах обстеженої території не виявлено явних пошкоджень ґрунтового покриву та проявів процесів його деградації, обумовлених проведенням лісгосподарських робіт. Спокійний рельєф території лісгоспу, шар лісової підстилки, розвинута підлісна рослинність захищають поверхню ґрунту від проявів ерозійних процесів.

Ці площі були визначені, як репрезентативні, для таких кварталів та виділів лісництв:

Лісництво	Квартал	Виділ	Площа
Млинівське	25	3	22,5
Млинівське	7	14	26,0
Млинівське	45	11	0,8
Млинівське	1	16	26,0
Млинівське	32	7	3,5
Млинівське	51	2	24,8
Млинівське	48	14	8,4
Млинівське	12	22	2,8
Млинівське	34	8	7,9

Млинівське	39	15	4,6
Млинівське	21	28	4,5
Вовковийвське	17	11	16,2
Вовковийвське	61	11	2,5
Вовковийвське	9	4	2,6
Вовковийвське	9	22	39,3
Вовковийвське	24	5	7,4
Вовковийвське	13	35	6,5
Вовковийвське	56	7	2,2
Вовковийвське	46	7	1,6
Вовковийвське	54	9	12,4
Вовковийвське	21	14	9,6
Дублянське	65	16	2,7
Дублянське	57	12	1,9
Дублянське	9	13	17,0
Дублянське	45	1	4,2
Дублянське	16	18	6,0
Дублянське	17	1	6,7
Дублянське	39	10	2,0
Дублянське	63	8	13,8
Дублянське	49	19	10,0
Дублянське	22	19	3,6
Острожецьке	27	3	12,0
Острожецьке	3	3	4,5
Острожецьке	42	2	60,0
Острожецьке	49	15	14,0
Острожецьке	62	11	1,7

Враховуючи складні геоморфологічні умови ґрунтоутворення і регіональні особливості ведення лісогосподарської діяльності в умовах зони Лісостепу, де знаходяться землі господарства, у процесі післяпроектного моніторингу необхідно виділяти репрезентативні виділи для площ головного користування, які визначаються річними планами лісогосподарських робіт чи річними лісосічними відомостями у відповідності до фонду рубок.

Вважаємо за можливе проведення всіх видів рубок (рубки головного користування, санітарні та інші), передбачених Законодавством України, на представленому масиві головного користування.

11. Моніторинг стану ґрунтового покриву репрезентативних виділів після проведення планованої діяльності у МЛИНІВСЬКОМУ ВІДДІЛЕННІ ФІЛІЇ «ДУБЕНСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО» ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»

Післяпроектний моніторинг, проведений на прикладі 4 виділів Млинівського відділення філії «Дубенське лісове господарство» ДП «Ліси України» показав, що розбіжностей між прогнозованим та фактичним впливом господарської діяльності на ґрунтовий покрив не виявлено. Всі виділи мають рівнинний рельєф, відсутні будь-які схили і прояви мікрорельєфу, ділянка безстічна. Цей факт, а також наявність потужного шару лісової підстилки, висока поглинаюча здатність ґрунтів, виключають можливість розвитку водної або вітрової ерозії на обстеженій території.

На всіх обстежених ділянках проведений комплекс робіт з підготовки ґрунту для подальшого лісокористування, створені умови для самовідновлення лісових порід, на деяких ділянках проведені посадки молодих дерева наступних лісових порід.

Для Млинівського відділення філії «Дубенське лісове господарство» ДП «Ліси України» репрезентативними були визначені такі ділянки:

Млинівське лісництво – квартал 36 (виділ 24(1) ;

Острожецьке лісництво – квартал 49 (виділ 15(1);

Дублянське лісництво – квартал 14 (виділ 12(1);

Вовковиївське лісництво – квартал 8 (виділ 18).

Отже, ведення лісогосподарської діяльності з дотриманням встановлених законодавством України вимог, що ґрунтуються на багаторічному досвіді лісоводів практиків та сучасних наукових розробках у галузі лісівництва (Правила рубок головного користування, затверджені наказом Держкомітету лісового господарства України 23.12.2009 №364, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 26.01.2010

р. за №85/17380, Санітарні правила в лісах України, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 27.07. 1995 р. №555), не наносить жодної шкоди ґрунтовому покриву лісових масивів, не спричиняє розвиток деградаційних процесів взагалі, та процесів ерозії ґрунтів зокрема.

Висновки

У звіті наведено результати дослідження у відповідності до отриманого Висновку з оцінки впливу на довкілля від 24.11.2021 р. № 21/01-20216238112/1 планованої діяльності Філії «Дубенське лісове господарство» ДП «Ліси України» «Спеціальне використання лісових ресурсів у порядку проведення рубок головного користування та суцільних санітарних рубок. Суцільні рубки головного користування – площа 142,4 га щорічно, суцільні санітарні рубки – площа 3,6 га щорічно» (реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності 20216238112) та до погодженого з Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України графіку післяпроектного моніторингу.

Вивчення біорізноманіття у лісах Філії «Дубенське лісове господарство» ДП «Ліси України» проводилось у вегетаційний сезон 2019-2023 років під час маршрутних досліджень із складанням геоботанічних описів.

Досліджувались території об'єктів Смарагдової мережі України, об'єктів природно-заповідного фонду.

За матеріалами дослідження складено квартально-видільний перелік місцезнаходження видів флори, фауни та угруповань, які підлягають охороні та збереженню: об'єкти Червоної книги України; види з додатків 1, 2 і 3 до Конвенції про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування у Європі (Бернської Конвенції) та з додатку 1 Резолюції №6 (1998) даної Конвенції; рослинні угруповання, занесені до Зеленої книги України; природні оселища (біотопи), що підлягають збереженню з додатку Резолюції 4 (1998) до Бернської Конвенції в межах Філії «Дубенське лісове господарство» ДП «Ліси України» для подальшого моніторингу за їхнім станом.

9 квітня, 27-29 травня 2021 року, 7 квітня, 9 серпня 2022 року, 3-4 червня повторно обстежені ділянки, що заплановані для проведення рубок із фонду головного користування на 2023-2024 роки та прилеглі території в межах 100 м, санітарних рубань.

За результатами аналізу відповідності показників ідентифікованих ділянок до критеріїв пралісів, квазіпралісів та природних лісів згідно матеріалів лісовпорядкування у Філії «Дубенське лісове господарство» ДП «Ліси України» природних лісів, пралісів та квазіпралісів не виявлено.

За результатами дослідження ВО «Укрдержліспроект» з'ясовано, що на ділянках, які формують кластери по 20 га і більше проводилися в минулому господарські заходи, а решта ділянок не формують кластери необхідної площі.

В межах Філії «Дубенське лісове господарство» ДП «Ліси України» наявні об'єкти природно-заповідного фонду площею 86,1 га - 0,5% .

В межах території природно-заповідного фонду рубки головного користування не проводяться.

Частина території Вовковиївського (кв. 5, 6, 36) і Дублянського (кв. 23-24, 32-36, 47-63, 77) лісництв входить до Демидівського ядра екомережі.

В межах лісового господарства проходить екокоридор, який відіграє важливу регіональну й міжрегіональну біокомунікативну роль в системі об'єктів водного та прибережно-водного середовища, об'єднуючи відповідні типи водних, прибережних та евтрофно-болотних типів оселищ:

Стирський південний екокоридор включає територію Дублянського лісництва (кв. 30).

Іквянський екокоридор включає територію Дублянського (кв. 20) і Млинівського (кв. 42) лісництв.

В межах Філії «Дубенське лісове господарство» ДП «Ліси України» проходять екологічні субкоридори:

Дермансько-Тушебинський субкоридор включає територію Млинівського (кв. 41) і Острожецького (кв. 1-11) лісництв.

Вербенсько-Білогородський субкоридор включає територію Вовковиївського лісництва (кв. 8-9, 20-23).

Охматківсько-Гнатівський субкоридор включає територію Дублянського (кв. 39-46, 65-66, 72) і Вовковиївського (кв. 3, 10, 13, 30, 33, 45-67) лісництв.

Під час дослідження території екомережі всі виявлені раритетні види та угруповання позначено в квартално-видільних таблицях, наведених у відповідних розділах звіту.

Рубки плануються із виключенням виділів із раритетними видами і угрупованнями для їх збереження та подальшого моніторингу.

Територія Вовковіївського (кв.4 в.1-7; 10-29, кв. 5, 6, 17, 36 в. 1-12; 14-18; 22-27 - 441,7 га) та Дублянського (кв. 22, 23, 32-36, 47-63, 77 - 1543,9 га) лісництв площею 1985,6 га включені до об'єкту Смарагдової мережі UA0000191 Hrinnytskyi Styr площею 5057 га.

Під час дослідження рослинного покриву Філії «Дубенське лісове господарство» ДП «Ліси України» виявлено 7 природних оселищ (біотопи) Бернської Конвенції (додаток I Резолюції 4 (1996) Бернської Конвенції): C1.222 Вільноплаваючі скупчення *Hydrocharis morsus-ranae*, C1.223 Вільноплаваючі скупчення *Stratiotes aloides*, C1.224 Вільноплаваючі колонії *Utricularia australis* та *Utricularia vulgaris*, C2.33 Мезотрофна рослинність повільно текучих водотоків, D5.2 Наземні угруповання високих видів *Carex*, *Cladium* та *Cyperus*, скупчення, зазвичай маловидові та часто монодомінантні, на заблочених ґрунтах, E3.4 Мокрі або вологі евтрофні і мезотрофні луки, G1A1 Дубово-ясеневі-грабові ліси на евтрофних і мезотрофних ґрунтах.

В результаті досліджень було описано три водні угруповання Зеленої книги, що займають незначні площі: Угруповання формації глечиків жовтих (*Nuphareta luteae*), Угруповання формації латаття білого (*Nymphaeeta albae*), Угруповання формації латаття сніжно-білого (*Nymphaeeta candida*).

Природні оселища (біотопи) Бернської Конвенції (додаток I Резолюції 4 (1996) Бернської Конвенції) та угруповання Зеленої книги займають незначні площі, розташовані переважно в межах об'єктів природно-заповідного фонду, де рубки не проводяться.

У Червону книгу України внесено 9 видів рослин, що зростають на території Філії «Дубенське лісове господарство» ДП «Ліси України», із них 7 видів належить

до родини *Orchidaceae*: Відкасник татарниколистий *Carlina onopordifolia*, Булатка великоквіткова *Cephalanthera damasonium* (L.) Fritsch., Цибуля ведмежа *Allium ursinum* L., Підсніжник білосніжний *Galanthus nivalis* L, Гніздівка звичайна *Neottia nidus-avis* (L.) Rich., Зозульки (Пальчатокорінник) м'ясочервоні *Dactylorhiza incarnata* (L.) Soo, Пальчатокорінник травневий *Dactylorhiza majalis* (Rchb.), Коручка чемерниковидна *Epipactis helleborine* (L.) Crantz, Лілія лісова *Lilium martagon* L., Любка дволиста *Platanthera bifolia* (L.) Rich., Любка зеленоквіткова *Platanthera chlorantha* (Cust.) Reichenb.

Один вид внесений до додатку «Конвенції про збереження дикої фауни і флори та природних середовищ у Європі»: Відкасник татарниколистий *Carlina onopordifolia*.

Чотири види внесено в Європейський червоний список: Латаття біле *Nymphaea alba* L., Латаття сніжно-біле *Nymphaea candida* J. Presl, Конвалія звичайна *Convallaria majalis* L., Глечики жовті *Nuphar lutea* (L.) Smith.

7 видів підлягають охороні згідно з додатком «Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, які перебувають під загрозою зникнення»: Булатка великоквіткова *Cephalanthera damasonium* (L.) Fritsch., Гніздівка звичайна *Neottia nidus-avis* (L.) Rich., Зозульки (Пальчатокорінник) м'ясочервоні *Dactylorhiza incarnata* (L.) Soo, Пальчатокорінник травневий *Dactylorhiza majalis* (Rchb.), Коручка чемерниковидна *Epipactis helleborine* (L.) Crantz, Любка дволиста *Platanthera bifolia* (L.) Rich., Любка зеленоквіткова *Platanthera chlorantha* (Cust.) Reichenb.

20 видів є регіонально-рідкісними видами для флори Рівненської області: Вільха сіра *Alnus incana* (L.) Willd., Цибуля гірська *Allium montanum* Schmidt, Анемона лісова *Anemone sylvestris* L., Арум Бессера *Arum besserianum* Schott, Айстра степова *Aster amellus* L. Волошка стиснута *Centaurea stricta*, Кадило сарматське *Melittis melissophyllum* L., Вишня степова *Cerasus fruticosa* Pall., Ломиніс прямий *Clematis recta* L., Вовче лико звичайне *Daphne mezereum* L., Наперстянка великоквіткова *Digitalis grandiflora* Mill., Оман мечолистий *Inula*

ensifolia L., Півники угорські *Iris hungarica* Waldst. et Kit., Льон жовтий *Linum flavum* L., Суховершки великоквіткові *Prunella grandiflora* (L.) Scholt., Самосил гірський *Teucrium praemontanum* Klok., Конюшина гірська *Trifolium montanum* L., Латаття біле *Nymphaea alba* L., Латаття сніжно-біле *Nymphaea candida* J. Presl, Плющ звичайний *Hedera helix* L.

Рідкісні види, поширені на лучно-степових ділянках, охороняються в об'єктах природно-заповідного фонду, які входять до складу Філії «Дубенське лісове господарство» ДП «Ліси України» (*Carlina onopordifolia*, *Allium montanum* Schmidt, *Anemone sylvestris* L., *Aster amellus* L., *Cerasus fruticosa* Pall., *Centaurea stricta* Waldst. et Kit., *Clematis recta* L., *Digitalis grandiflora* Mill., *Inula ensifolia* L., *Iris hungarica* Waldst. et Kit., *Linum flavum* L., *Prunella grandiflora* (L.) Scholt., *Teucrium praemontanum* Klok., *Trifolium montanum* L.).

Під час польових досліджень в межах Філії «Дубенське лісове господарство» ДП «Ліси України» виявлено види фауни, внесені в Червону книгу: Жук-олень *Lucanus cervus* L., Красуня діва *Calopteryx virgo* L., Гоголь *Vucephala clangula* (L.), Голуб-синяк *Columba oenas* L., Журавель сірий *Grus grus* (L.), Крех середній *Mergus serrator* L., Видра річкова *Lutra lutra* L., Вухань бурий *Plecotus auritus* (L.), Горностай *Mustela erminea* L.

Види фауни, особливо орнітофауни, спорадично траплялися під час переміщення на всій території лісового господарства.

Відповідно до заходів охорони, наведених в Червоній книзі України для видів флори, що зростають в межах Філії «Дубенське лісове господарство» ДП «Ліси України» рекомендовано заборонити збирання рослин, несанкціоновану заготівлю рослин та порушення умов місцезростання, вирубування, випас, сінокосіння на луках. Рекомендується контроль за станом популяцій.

Відповідно до заходів охорони, наведених в Червоній книзі України для видів орнітофауни передбачається виявлення та охорона гнізд птахів та гніздових ділянок, для фауни виявлення та охорона місць перебування та розмноження. Рекомендується контроль за станом популяцій.

Під час дослідження обстежено територію планової діяльності кожного лісництва, включаючи ділянки чергової лісосіки головного користування на 2023 - 2024 роки та об'єкти природо-заповідного фонду.

Для кожного лісництва складено карти поширення раритетних видів та угруповань.

Дослідження проводилося двома робочими групами із біологами Глінською С.О. і Штокало С.С. Це дозволило обстежити ділянки фонду головного користування і скласти переліки раритетних видів та угруповань для лісгоспу.

Дослідження суміжних ділянок, які примикають до планованої діяльності проведено по контуру відводів деревостанів. По контуру ділянок головного користування здійснено дослідження ділянок на відстані 100 метрів.

Попередній аналіз даних обстеження показує, що на 34 ділянках планованої діяльності (відведених під рубки головного користування на 2023 рік) та на 51 ділянці (відведених під рубки головного користування на 2024 рік) на час обстежень не зареєстровані місцезнаходження раритетних видів та угруповань.

У 2023 році підприємством здійснено планову діяльність на площі 74,4 га.

Лісовідновлення проведено на площі 103,7 га основними лісоутворюючими породами, в тому числі в рахунок лісосіки поточного року – 32,1 га.

Зрубані ділянки будуть заліснені у відповідності до «Вимог правил лісовідновлення в лісах України».

В результаті моніторингу встановлено, що планова діяльність Філії «Дубенське лісове господарство» ДП «Ліси України» відповідає екологічним вимогам.

Діяльність в об'єктах природно-заповідного фонду та на флористично цінних територіях не проводиться.

Виділено охоронні зони в місцезнаходженнях раритетних видів відповідно Наказу Міністерства екології та природних ресурсів України «Про додаткові заходи щодо збереження рідкісних та зникаючих видів тварин та рослин» від 29 грудня 2016 року №557 та Постанови Кабінету Міністрів України від 12 травня

2023 р. № 499 «Порядок створення охоронних зон для збереження біорізноманіття у лісах».

Література

1. Андриєнко Т.Л. Рідкісні центральноевропейські види у флорі Волинської частини Західного Полісся / Т.Л. Андриєнко, О.І Прядко // Український ботанічний журнал. – 2006. – 63, № 5. – С. 661-670.
2. Андриєнко Т.Л. Растительный мир Украинского Полесья в аспекте его охраны. / Т.Л. Андриєнко, Ю.Р. Шеляг-Сосонко Киев: Наук думка, 1983. – 216 с.
3. Василюк О. Виявлення територій, придатних для оголошення об'єктами природно-заповідного фонду / Олексій Василюк, Анастасія Драпалюк, Григорій Парчук, Дарія Ширяєва. За заг. редакцією Олени Кравченко – Львів, 2015, 80 с.
4. Вінніченко Т.С. Рослини України під охороною Бернської конвенції / Вінніченко Т.С. – Хімджест, 2006. – 176 с.
5. Закон України "Про тваринний світ" від 13.12.2001 р. №2894-III // Верховна Рада України, 2002. – № 14. – ст. 97.
6. Закон України "Про рослинний світ" від 09.04.1999 р. №591-XIV // Верховна Рада України, 1999. – № 22-23. – ст. 198.
7. Закон України "Про Червону книгу України" від 07.02.2002 р. №3055-III // Верховна Рада України, 2002. – № 30. – ст. 201.
8. Закон України "Про Загальнодержавну програму формування національної екологічної мережі України на 2000-2015 роки" від 21.09.2000 р. №1989-III // Верховна Рада України, 2000. – № 47. – ст. 405.
9. Закону України "Про екологічну мережу України" від 24.06.2004 р. №1864-IV // Верховна Рада України, 2004. – № 45. – ст. 502.
10. Закону України "Про природно-заповідний фонд" від 16.06.1992 р. №2456-XII // Верховна Рада України, 1992. – № 34. – ст. 502.
11. Зелена книга України / під загальною редакцією члена-кореспондента НАН України Я.П. Дідуха – К.: Альтерпрес, 2009. – 448 с.

12. Конвенція про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (Берн, 1979). – К., 1998. – 76 с.
13. Куземко А. Тлумачний посібник оселищ Резолюції №4 Бернської конвенції, що знаходяться під загрозою і потребують спеціальних заходів охорони. / Куземко А., С. Садогурська, О. Василюк. – Київ, 2017. – 124 с.
14. Національний атлас України / НАН України, Інститут географії, Державна служба геодезії, картографії та кадастру ; голов. ред. Національного атласу України Л. Г. Руденко ; голова ред. кол. Б. Є. Патон. - К. : ДНВП «Картографія», 2007. - 435 с.
15. Пачоский И.К. Флора Полесья и прилежащих местностей // Труды Санкт.–Петербургского о-ва естествоиспытателей – СПб., 1897. – Т. 27. –В. 2. – 103 с., 1899 – Т. 29. – В. 3. – 113 с.; 1900. – Т. 30. – В. 3. – 259 с.
16. Перелік регіонально рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів рослин на території Рівненської області від 07 грудня 2018 року № 1229 [електронний ресурс] <https://ror.gov.ua/rishennya-oblasnoyi-radi-7-sklikannya/1229>
17. Постанова КМУ № 1196. від 16 грудня 2015 р. «Про затвердження Порядку включення територій та об'єктів до переліків територій та об'єктів екологічної мережі»
18. Природно-заповідний фонд Рівненської області / Під ред. Ю.М. Грищенка, Рівне: Волинські обереги, 2008. – 216 с.
19. Рішення Рівненської обласної ради № 225 від 17 червня 2016 року «Про затвердження Регіональної схеми екологічної мережі Рівненської області».
20. Смарагдова мережа в Україні / Під редакцією Проценка Л.Д. Київ –Хімджест. 2011. 192 с.
21. Фіторізноманіття Українського Полісся та його охорона / Під заг. ред. Т.Л. Андрієнко. К.: Фітосоціоцентр 2006. – 316 с.
22. Флора УРСР / За ред. М. І. Котова – К. : Вид-во АН УРСР, 1936 – 1965. – Т. 1 – 12.

23. Червона книга України. Рослинний світ / За ред. Я. П. Дідуха – К. : Глобалконсалтинг, 2009. – 900 с.
24. <http://emerald.net.ua/>
25. www.UkrBin.com.ua

СПИСОК ВИКОНАВЦІВ

Кандидат біологічних наук,
доцент кафедри екології, географії та хімії
Рівненського державного гуманітарного університету

Глінська С.О.

ДОДАТКИ

Додатки надаються у звіті з конфіденційною інформацією.